

Møteprotokoll

Utvalg: Navitdalen og Kvænangsbotn områdestyre
Møtested: , e-post
Dato: 15.09.2016
Tidspunkt:

Følgende faste medlemmer svarte:

Navn	Funksjon	Representerer
John Karlsen	LEDER	TFY
Tryggve Enoksen	MEDL	KVÆNANGEN
Inger Jørstad	NESTL	SAMETINGET
Vera Wassnes	MEDL	KVÆNANGEN

Følgende medlemmer svarte ikke:

Navn	Funksjon	Representerer
Ole Mathis Eira	MEDL	SAMETINGET

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
------	----------

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Elektronisk godkjent

Saksliste

Utvalgs-
saksnr

Innhold

Lukket

Arkiv-
saksnr

Arkivsaksnr: 2016/6093-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 02.09.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn områdestyre		15.09.2016

Dispensasjon etter verneforskrift pkt 6.3 g) for reindriftsutøvere i Rbd 35 Favresorda til motorferdsel i forbindelse med reindrift. Navitdalen landskapsvernområde.

Saksprotokoll i -

Vedtak

I medhold av verneforskriften for Navitdalen landskapsvernområde Pkt 6.3 g) og vurdert etter de miljørettslige prinsippene i nml § 8-12, gis det dispensasjon for nødvendig bruk av luftfartøy og/eller bruk av barmarkskjøretøy som er skånsom mot terrenget i forbindelse med reindrift.

Dispensasjonen gjelder i distrikt 35, Favresorda for;

- Registrerte reindriftsutøvere
- Barn av registrerte reindriftsutøvere under 18 år
- Innleid hjelp (eks Verrde) som kan forevise skriftlig avtale med Siidaandelsleder.

Personer som ikke faller inn under disse kategoriene må søke særskilt dispensasjon for å kunne bruke motorkjøretøy på barmark i verneområdene.

Dispensasjonen er gyldig for kjøring med ATV eller bruk av helikopter i forbindelse med reindrift beskrevet i distriktsplanen for distrikt 35 Favresorda vedtatt i 2016. Nærmere bestemt kjøring hvor formålet er driving av dyr, samling, gjeting og andre arbeidsoperasjoner i reindriften. Transport av ved anses også som ledd i reindriftnæring. Denne dispensasjonen kommer i tillegg til motorferdsel som allerede er tillatt etter verneforskriften.

Områder og tidsrom for dispensasjonen

- Kjøring langs etablerte kjørespor og i området Navitdalen – i perioden august – september.
- Sporadisk kjøring langs etablerte kjørespor i området Navitdalen i perioden juni-juli i sammenheng med særskilte arbeidsoperasjoner på hytter og anlegg.
- Kjøring langs etablerte kjørespor og i området Navitdalen til sperregjerde ved Avvegorza-Mollesjavri i perioden august – oktober.
- Kjøring i forbindelse med gjeting langs gjerder.

Dispensasjonen gjelder inn til revisjon av distriktsplanen i 2017 eller når det fastsettes annen langsiktig ordning gjennom forvaltningsplan for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde.

Verneområdestyret legger til grunn at distriktet må beskrive og utdype behovet for bruk av motorkjøretøy og helikopter som beskrevet i reindriftslovens § 62 pkt 3 hvis det skal være grunnlag for å behandle saken ved neste revisjon. Vi anbefaler at det utarbeides kart som verktøy for å beskrive behov for kjøring innenfor distriktet og/eller verneområdene i distriktet. Normalt vil en dispensasjon som gis i medhold av bestemmelsen pkt 6.3 g) ha gyldighet over flere år.

Hvis det er andre formål som distriktet mener bør falle inn under dispensasjon så må det tas med i neste revisjon av distriktsplanen.

Vedlegg

1 DISTRIKTSPLAN FOR DISTRIKT 35 FÁVRROSORDA 2014-2019

Forvalters innstilling

I medhold av verneforskriften for Navitdalen landskapsvernområde Pkt 6.3 g) og vurdert etter de miljørettslige prinsippene i nml § 8-12, gis det dispensasjon fra det generelle forbudet mot motorferdsel i Navitdalen landskapsvernområde, for nødvendig bruk av luftfartøy og/eller bruk av barmarkskjøretøy som er skånsom mot terrenget i forbindelse med reindrift.

Dispensasjonen gjelder i distrikt 35, Favvresorda for;

- Registrerte reindriftsutøvere
- Barn av registrerte reindriftsutøvere under 18 år
- Innleid hjelp (eks Verrde) som kan forevise skriftlig avtale med Siidaandelsleder.

Personer som ikke faller inn under disse kategoriene må søke særskilt dispensasjon for å kunne bruke motorkjøretøy på barmark i verneområdene.

Dispensasjonen er gyldig for kjøring med ATV eller bruk av helikopter i forbindelse med reindrift beskrevet i distriktsplanen for distrikt 35 Favvresorda vedtatt i 2016. Nærmere bestemt kjøring hvor formålet er driving av dyr, samling, gjeting og andre arbeidsoperasjoner i reindriften. Transport av ved anses også som ledd i reindriftnæring. Denne dispensasjonen kommer i tillegg til motorferdsel som allerede er tillatt etter verneforskriften.

Områder og tidsrom for dispensasjonen

- Kjøring langs etablerte kjørespor og i området Navitdalen – i perioden august – september.
- Sporadisk kjøring langs etablerte kjørespor i området Navitdalen i perioden juni-juli i sammenheng med særskilte arbeidsoperasjoner på hytter og anlegg.
- Kjøring langs etablerte kjørespor og i området Navitdalen til sperregjerde ved Avvegorza-Mollesjavri i perioden august – oktober.
- Kjøring i forbindelse med gjeting langs gjerder.

Dispensasjonen gjelder inn til revisjon av distriktsplanen i 2017 eller når det fastsettes annen langsiktig ordning gjennom forvaltningsplan for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde.

Verneområdestyret legger til grunn at distriktet må beskrive og utdype behovet for bruk av motorkjøretøy og helikopter som beskrevet i reindriftslovens § 62 pkt 3 hvis det skal være grunnlag for å behandle saken ved neste revisjon. Vi anbefaler at det utarbeides kart som verktøy for å beskrive behov for kjøring innenfor distriktet og/eller

verneområdene i distriktet. Normalt vil en dispensasjon som gis i medhold av bestemmelsen pkt 6.3 g) ha gyldighet over flere år.

Hvis det er andre formål som distriktet mener bør falle inn under dispensasjon så må det tas med i neste revisjon av distriktsplanen.

Saksopplysninger

Leder av reinbeitedistrikt 35 Favresorda har i e-post den 24.august 2016 sendt over distriktsplan som er godkjent av distriktsstyret.

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområde kan ut fra dette behandle dispensasjon for motorferdsel i sammenheng med reindrift for registrerte reindriftsutøvere i distrikt 35 Favresorda.

Vernevedtak og forskrifter

Verneforskriften for Navitdalen landskapsvernområde er vedtatt i kongelig resolusjon den 18.02.2011. I prosessen forut for vernevedtak har representanter for reindriften i Kvænangen vært involvert i arbeidet. Det kom ikke frem vesentlige merknader til verneforskriftene fra hverken distriktene selv, fra Sametinget eller fra daværende reindriftsforvaltning i Vest-Finnmark før vernevedtaket ble gjort.

Ut fra dette beskrives følgende i kongelig resolusjon;

«Vern som landskapsområder vil ha positive konsekvenser for reindrift ved at områdene har til formål å sikre naturverdiene for fremtiden, og dermed også grunnlaget for reindrift som næring i området. Samlet sett er derfor de negative konsekvensene ved vern for reindrift vurdert som små, eller ubetydelige fordi vern anses som den beste måten å sikre opprettholdelse av reindriften innenfor planområdene i et langsiktig perspektiv. Side 6»

Verneverdier

Verneområdene i Kvænangen utgjør særpregede landskapsområder med store landskapsverdier. I Navitdalen består kvalitetene særlig av samspillet mellom elva, de høye fjellene på vestsiden av dalen og kontrasten til det mer rolige landskapet i dalbunnen og på østsiden av dalen. Veksling mellom skog og store åpne områder i dalbunnen er et karakteristisk trekk i Navitdalen. Store deler av området i verneforslaget gir også inntrykk av intakt natur i forhold til større tekniske inngrep og villmarkspreget.

Navitdalen og Kvænangsbotn har en variert berggrunnsgeologi og området illustrerer på en god måte hvordan geologiske prosesser former landskapet. Stedvis gir berggrunnen også grunnlag for rik vegetasjon. I Navitdalen er det registrert flere rødlistearter, som blant annet marinøkkel, grynsildre og grannsilde og kløftstarr. I de indre deler av Navitdalen ble rødlistearten gaissakattefot funnet som eneste kjente funn av arten i Troms.

Områdene er til dels rike på kulturminner. Kulturminner i Navitdalen er hovedsakelig knyttet til reindriftas og den samiske bruk av områdene. Kulturminner som gammer, gammetufter og offersteiner vitner om lang tids bruk av området. Flere stedsnavn vitner også om at området fra gammelt av har vært oppfattet som hellig for samene. Stedene med disse navnene regnes som automatisk freda kulturminner etter kulturminneloven.

Verneformål og vernebestemmelser

Formålet med Navitdalen landskapsvernområde/Návetvuomi suodjemeahcci/Navetanvuoman suojeluala er å ta vare på et natur- og kulturlandskap i et dalføre med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur, som er lite berørt av tekniske inngrep og som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Videre er formålet å:

- ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer
- ta vare på særpreget og vakker vassdragsnatur
- ta vare på særpreget flora og fauna
- ta vare på landskapselement og kulturminner som vitner om samisk reindrift og sjøsamisk og kvensk bruk av området.

Allmennheten skal ha anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunlaget.

Motorferdsel

I verneforskriften for Navitdalen landskapsvernområde er det et generelt forbud mot motorferdsel. Det er for øvrig samme forbud i alle verneområder i Norge. Det er også gitt en rekke unntak fra dette forbudet. Blant annet slik at nødvendig bruk av snøscooter i forbindelse med reindrift på vinterføre er automatisk tillatt. Personer som jobber for reindriftsutøvere kan også kjøre scooter i områdene uten særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten, men må kunne forevise skriftlig dokumentasjon/avtale med siidaandelsleder på forespørsel fra oppsynsmyndighet eller politi for at kjøring skal være lovlig.

Motorferdsel på barmark og bruk av helikopter i reindrift er ikke automatisk tillatt, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse/dispensasjon fra motorferdsel forbudet for kjøring som er beskrevet i distriktets egen plan. Altså at vernemyndigheten kan gi tillatelse til «bruk av luftfartøy eller barmarkskjøretøy som er skånsomt mot terrenget i forbindelse med reindrift iht. godkjent distriktplan». (merk at forskriften pkt 6.3 g) for Navitdalen er feil. Det skal være samme ordlyd som i forskriften for Kvænangsbotn).

Vi forholder oss også til reindriftslovens § 23 som sier;

«Den som utøver reindrift, har adgang til bruk av nødvendige fremkomst- og transportmidler i samsvar med distriktplan, jf. § 62.

Bruk av terrenggående kjøretøy på bar mark skal begrenses mest mulig og skal så langt mulig foregå i faste løyper. Motorisert ferdsel eller flyging inn i område vernet i medhold av naturmangfoldloven kapittel V eller eldre vernevedtak som nevnt i naturmangfoldloven § 77, skal foregå i samsvar med fastsatte forskrifter

om vern. Nærmere regler om slik ferdsel i fredet område kan fastsettes ved forskrift av vedkommende forvaltningsmyndighet i samråd med distriktsstyret».

Distriktsplan som er utarbeidet etter bestemmelsene i reindriftsloven § 62, vedtatt av distriktsstyret og reindriftsmyndighetene er grunnlag for vernemyndighetens behandling. I praksis forholder vernemyndighetene seg særlig til pkt 3 at distriktsplanen skal inneholde;

«oversikt over nødvendige fremkomst- og transportmidler, herunder hvilke terrenggående kjøretøy som anvendes i distriktet, samt eventuell tidsbegrenset bruk av helikopter eller annet luftfartøy. Bruksregler for terrenggående barmarkskjøretøy skal også gå fram av planen».

Hensikten med behandling fra vernemyndighetene er å sjekke ut om den planlagte bruken av motorkjøretøy og helikopter på noen måte vil være til ulempe eller fare for de natur- eller kulturverdiene som finnes i disse områdene. Disse verdiene vil normalt være kjent, og det er bare hvis det dukker opp nye funn eller at kjøringen endres at det vil være nødvendig med ny behandling av dispensasjonen. Et vedtak fra vernemyndigheten vil derfor vanligvis gjelde for en lengre periode. Forutsetningen er at distriktsplanen oppfyller kravene til innhold og omfang.

Det er også slik at et nøyaktig plangrunnlag fra reindriften selv gir mulighet for å ta nødvendige hensyn i planlegging og gjennomføring av tiltak fra forvaltningsmyndighetens side.

Det er også av stor betydning at de beskrivelsene som ligger i distriktsplanen er så tydelige at det er mulig å følge opp i praksis. Hvis ikke har de ingen verdi.

Vurdering

Vernemyndigheten har ingen myndighet over reindriften som sådan. Vi anerkjenner også behovet for å drive moderne reindrift med moderne hjelpemidler og systemer.

Verneområdestyret mener derfor det er fornuftig at reindriften selv, i sine planer, legger rammene for sin aktivitet, men at vernemyndigheten har anledning å påvirke aktiviteten hvis det viser seg at det er til fare for verneverdier. Vi ønsker først og fremst samarbeid og dialog og tror det er bedre for alle parter framfor forbud og påbud.

Distriktsplanen for 35 Favresorda er godkjent av distriktet og gjeldende fra 2014 – 2019. Planene tas uansett opp hvert år til behandling og endres hvis det er behov.

Den planen som er lagt frem nå for verneområdestyret er ikke veldig omfattende. Den har etter vårt syn sparsomme opplysninger om hvilke transport- og fremkomstmidler som brukes i distriktet. Det fremgår bare at det brukes ATV. Det er ikke nevnt bruk av helikopter.

Videre er det kun kort beskrevet at det er behov for bruk av motorkjøretøy;

- Om høsten for gjeting langs gjerder
- I forbindelse med arbeidsoperasjoner i Navitdalen fra august

- I forbindelse med arbeidsoperasjoner på høstbeite, dvs nord for sperregjerde Avvegorza-Mollesjavri inn til flytting i oktober.

Disse opplysningene er knapt gode nok til å behandle saken om dispensasjon. Vi forholder oss likevel til planen som den foreligger nå og gjør en behandling som gjelder til neste revisjon av distriktsplanen. Det anses at vilkårene for å kunne gi dispensasjon er oppfylt.

I neste utgave av distriktsplanen foreslår vi at det utarbeides kart som viser hvordan motorferdsel foregår i de enkelte områdene og til hvilke perioder. Og at det markeres med linjer der dette foregår etter spesielle traseer (eks kjøring etter faste spor) og skravurer der det foregår i et område (eks kjøring ved samling/driving). Det er også mulig å ta forbehold om at eventuelle akutte behov som oppstår kan gjøre at kjøring må foregå utenom der det vanligvis foregår. Vi kan godt være med i en diskusjon om hvordan dette kan gjøres i praksis ifht hvilke opplysninger vernemyndighetene må ha for å gjøre en skikkelig behandling.

Vi ønsker også at distriktet angir behov for restaurering/reparasjoner av kjørespor innenfor sitt distrikt. Det kan være grunnlag for samarbeid om tiltak på kjøresporene for å redusere slitasje og redusere effektene av motorferdsel som vises i terrenget. Det bør være et felles mål at slitasje og skader i terrenget som følge av kjøring er minst mulig og at slike spor reduseres og restaureres der det er mulig.

I forarbeidet til verneforskriften er det gjort konkrete avveininger mellom verneformål og bruksformål. I dette tilfellet at motorferdsel på barmark og bruk av helikopter kan foregå når vilkårene er oppfylt. Det er likevel behov for en konkret vurdering av motorferdselen etter de miljøretslige prinsippene i naturmangfoldloven § 8-12.

Vurderingen etter miljøretslige prinsippene er ikke uten videre enkelt i denne saken. Reindriftsaktiviteten i Navitdalen har svært lange tradisjoner, og selv om det har skjedd store endringer med tanke på bla mekanisering så er driftsmønsteret mye godt det samme som det «alltid» har vært. Dvs at reinen kommer til området og drar fra området omtrent til samme tid hvert år, de trekker langs de samme rutene- og reindriftsutøverne utfører de samme operasjonene.

Det betyr selvfølgelig at naturen allerede er påvirket i de områdene som er berørt. Naturgrunnlaget er tilpasset dette. Et eksempel er ved Saivva som har lav verdi som naturområde, men som ville fått stor verdi hvis det hadde vært vurdert som kulturmark.

Det er liten sannsynlighet for at driftsmønster og arealbruk vil endre seg i særlig grad.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Kunnskapen om landskapsverdiene er godt dokumentert og anses som tilstrekkelig for å gjøre en vurdering i saken.

Kunnskap om planteliv og fugleliv fra området er stort sett av eldre dato. Det er derfor usikkert om artene fortsatt finnes i området og i tillegg er rødlistestatus revurdert for enkelte arter. Navitdalen er likevel fortsatt verdifull for mange dyrearter, inkludert noen truede og nær truede arter.

Det er ikke gjort en særskilt kartlegging eller statusvurdering av kjørespor i området i felt. Generelt er likevel inntrykket at det er svært omfattende nett av kjørespor fra grensen til verneområdet til sperregjerde ved Saivva. Det er særlig mellom hyttene i

Saivva at det er synlig på kryss og tvers. Det har utviklet seg over år – og var omtrent slik også på vernetidspunktet.

Sør for sperregjerdet er det ikke mulig å se et sammenhengende spor på flybilder. Altså er det lite synlige kjørespor i det området. Hovedsporet går opp på fjellet på østsiden rett ved sperregjerdet og forsvinner etterhvert ut av verneområdet.

I særlig uheldige tilfeller kan kjørespor føre til erosjon og ødeleggelse av store deler av en verdifull naturtype eller levestedet til en sjelden art - plante eller dyr. Samtidig har dette også innvirkning på beitegrunnet for reinen, og for landskapet. Vi har imidlertid i dag ingen spesifikk kunnskap som tyder på at dette er tilfelle i Navitdalen.

Økosystemtilnærming og samlet belastning – Naturmangfoldloven § 10

Prinsippet i naturmangfoldlovens § 10 innebærer at forvaltningsmyndighet skal vurdere virkningen av det totale omfanget av motorferdsel opp mot verdiene som skal bevares i området.

Både generelt i utmark og særlig i verneområder er det et mål å holde motorferdselen på et lavt nivå. Det er et mål at mest mulig av naturen får være i fred for negativ påvirkning. Det betyr ikke at nødvendig kjøring skal reduseres, men at eventuell unødvendig kjøring eller kjøring som medfører unødvendig slitasje unngås. Dette er et ansvar som reindriften selv må ta og gjerne kan beskrive i sitt planverk.

Hvis dette ikke gjøres så kan det bli slik at den samlede belastningen over tid blir for stor planteliv, dyreliv og landskapsverdier blir skadelidende ut over de enkeltlokalitetene som er belastet i dag.

Kostnader ved miljøforringelse – Naturmangfoldloven § 11

Selv om det ikke er gjort konkrete registreringer av kjørespor i Navitdalen så er det ikke usannsynlig at det er lokaliteter som med fordel kunne vært restaurert og/eller forsterket for å hindre mer slitasje og erosjon.

Forvaltningsmyndigheten har pr i dag ingen slike samarbeid med distrikt 35, men kan vurdere det fremover. Her vil det også klargjøres om det er behov for forsterkning/reparasjoner av kjørespor. Forvaltningsmyndigheten kan bidra til at slike tiltak blir gjort, herunder noe finansiering.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder – Naturmangfoldloven § 12

Det er i denne dispensasjonen ikke satt særskilte vilkår.

Det er imidlertid et ønske om at distriktet og den enkelte reindriftsutøver gjør vurderinger som begrenser slitasje erosjon i terrenget mest mulig. Det er en rivende teknologiutvikling hvor både gps merking og bruk av droner erstatter noe av behovet for å ferdes i terrenget. Det samme gjelder bruk av helikopter.

Arkivsaksnr: 2016/5899-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 02.09.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn områdestyre		15.09.2016

Søknad om dispensasjon for bruk av ATV for tilsyn og gjeting av storfe i Kvænangsbotn landskapsvernområde.

Saksprotokoll i -

Vedtak

Søknad om kjøring med ATV for tilsyn av husdyr i kvænangsbotn landskapsvernområde vil normalt kunne innvilges hvis kjøring er ansett som nødvendig og hvis konkrete områder i LVO brukes som del av beite til gården. Det vil også kunne gis dispensasjon hvis det oppstår akutte behov i sammenheng med husdyrhold.

Søknad fra Kai Petter Johansen datert 15.08.2016 om dispensasjon for kjøring med ATV i Kvænangsbotn landskapsvernområde i sammenheng med tilsyn av husdyr kan ikke godkjennes med de opplysningene vi har i saken nå.

Verneområdestyret har ikke anledning til å innvilge en stående dispensasjon i tilfelle det skulle oppstå behov ut fra dagens regelverk. Verneområdestyret må ha opplysninger til å kunne gjøre en konkret vurdering av om tiltaket vil påvirke verneverdiene.

Det vurderes derfor slik at vi ikke har tilstrekkelig opplysninger i saken og at den derfor ikke kan tas opp til reell behandling. Søknaden avvises.

Forvalters innstilling

Søknad om kjøring med ATV for tilsyn av husdyr i kvænangsbotn landskapsvernområde vil normalt kunne innvilges hvis kjøring er ansett som nødvendig

og hvis konkrete områder i LVO brukes som del av beite til gården. Det vil også kunne gis dispensasjon hvis det oppstår akutte behov i sammenheng med husdyrhold.

Søknad fra Kai Petter Johansen datert 15.08.2016 om dispensasjon for kjøring med ATV i Kvænangsbotn landskapsvernområde i sammenheng med tilsyn av husdyr kan ikke godkjennes med de opplysningene vi har i saken nå.

Verneområdestyret har ikke anledning til å innvilge en stående dispensasjon i tilfelle det skulle oppstå behov ut fra dagens regelverk. Verneområdestyret må ha opplysninger til å kunne gjøre en konkret vurdering av om tiltaket vil påvirke verneverdiene.

Det vurderes derfor slik at vi ikke har tilstrekkelig opplysninger i saken og at den derfor ikke kan tas opp til reell behandling. Søknaden avvises.

Saksopplysninger

Kai Petter Johansen, som driver gården Tangenesland i Kvænangsbotn, har i e-post av 15.08.2016 søkt om bruk av ATV for tilsyn og oppsyn med beitedyr som eventuelt beiter innenfor verneområdet. Og eventuell utkjøring av saltstein og annet utstyr. Han opplyser at eventuell kjøring i hovedsak vil begrense seg til eksisterende kjørespor og skogsveier.

Det er også nevnt i søknaden at kjøring vil knytte seg til å komme raskt til området der dyrene er. I noen tilfeller fordi andre brukere er skeptisk og redd for når de møter disse store dyrene.

Johansen har gitt utfyllende opplysninger i e-post av 23.08.2016 at søknaden først og fremst dreier seg om å få en avklaring på om det vil være tillatt for han å kjøre inn i verneområdene hvis dyrene en dag tar seg helt inn i områdene. De er ikke der for tiden, og det er ikke sikkert at de vil trekke så langt inn i dalen heller. Søker opplyser at det ikke kan være utelukket at det vil skje.

Han ber videre om at det vurderes å gi en varig eller flerårig dispensasjon slik at han ikke trenger å søke ved hver anledning eller hvert år.

Vurdering

Formålet med Kvænangsbotn landskapsvernområde/Baðaávžži ja Gearbbet suodjemeahcci/Niemenaikun ja Kärpikän suojeluala er å ta vare på et natur- og kulturlandskap i et dalføre med variert og særpreget skog-, fjell- og vassdragsnatur, som er lite berørt av tekniske inngrep og som skaper identitet for kvensk og samisk kultur.

Videre er formålet å:

- ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer
- ta vare på særpreget og vakker vassdragsnatur
- ta vare på særpreget flora og fauna
- ta vare på landskapselement og kulturminner som vitner om samisk reindrift og sjøsamisk og kvensk bruk av området.

Allmennheten skal ha anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Likevel er det tillatt både å hugge ved til hytter, skogsdrift (etter visse forutsetninger) og beiting.

All motorferdsel er i utgangspunktet forbudt, men det er gitt unntak for en rekke tiltak. Det vil si at det bla er tillatt å bruke motorkjøretøy uten særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten for å hente ut skadde og døde bufe. I tillegg har forvaltningsmyndigheten anledning til å gi tillatelse (etter nærmere behandling) til en rekke særlig angitte formål.

Det er ikke gitt særlig unntak eller hjemmel for bruk av ATV for tilsyn eller gjeting av husdyr innenfor verneområdene. Det tyder på at dette ikke har vært en problemstilling som har blitt drøftet eller løftet fram i behandlingen av verneforslaget.

Det betyr at saken må behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i forskriften. Den må behandles av styret og kan ikke delegeres.

«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriftene dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.»

Bestemmelsen kan ikke brukes til å utvide den rammen som trukket opp i vernevedtaket. Dette skal kun være en «sikkerhetsventil» for tiltak og aktivitet som en ikke kunne forutses eller særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Vilkåret for å kunne gi dispensasjon etter denne bestemmelsen er;

- At tiltaket ikke er i strid med verneformålet.
- At tiltaket ikke påvirker verneverdiene nevneverdig
- At tiltaket er nødvendig

I dette tilfellet er det et kompliserende forhold at det søkes om søkes om dispensasjon for et mulig framtidig, noe udefinert, behov. Det er slik vi forstår det ikke hvert år at dyrene hans beiter så langt inn som verneområdene. Det er også uklart om landskapsvernområdet faktisk er å anse som fast del av beiteområdet til gården.

Dispensasjon for ett eller få enkeltstående tilfeller for henting av dyr anses som kurant sak - og også uproblematisk. Men å innvilge en stående dispensasjon til tilfelle det oppstår behov er mer problematisk. Det er vanskelig å ta stilling til om dette vil påvirke verneverdiene nevneverdig siden omfanget er uklart. Av samme årsak er det vanskelig å vurdere om tiltaket strider mot verneformålet. Vil kjøringen være så omfattende at den setter varige spor i terrenget?

Når det gjelder nødvendighet så er det også relativt. Det er allerede i dag mulig å kjøre bil/ATV langs flere av skogsbilveiene innover mot landskapsvernområdet og inn i landskapsvernområdet ved Rundvannsbekken. Om ytterligere kjøring er strengt tatt nødvendig er ikke klarlagt i de opplysningene vi har i saken.

Ut fra dette anbefales det at søknaden om dispensasjon avvises. Søker kan fremme søknad på nytt, men det må da være konkretisert hvor omfattende kjøringen skal være, og hvilke områder det er snakk om konkret hvor dyrene skal/kan oppholde seg. Det er også nødvendig å vite om dette beiteområdet inngår som del av gårdens ressursgrunnlag. Når dette er avklart så vil det bli mulig å ta konkret stilling til saken.

Videre- hvis det oppstår akutt behov for å ta seg inn i området i sammenheng med gårdsdriften så vil det alltid være mulig å få behandlet eller en vurdering av saken på svært kort varsel fra forvaltningsmyndigheten.